

چارچوب نظری طرح تحول اقتصادی و تبعات عملی آن

موسی غنی نژاد

اعضای کارگروه تحول اقتصادی

❖ چهار معاون رئیس جمهور

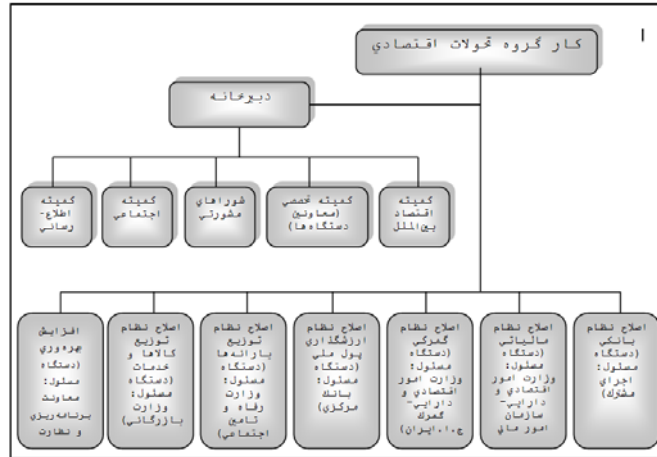
❖ نه وزیر

❖ رئیس کل بانک مرکزی

❖ سه اقتصاد دان

□ دبیر خانه کارگروه : نهاد ریاست جمهوری

هفت حوزه کلیدی طرح تحول اقتصادی

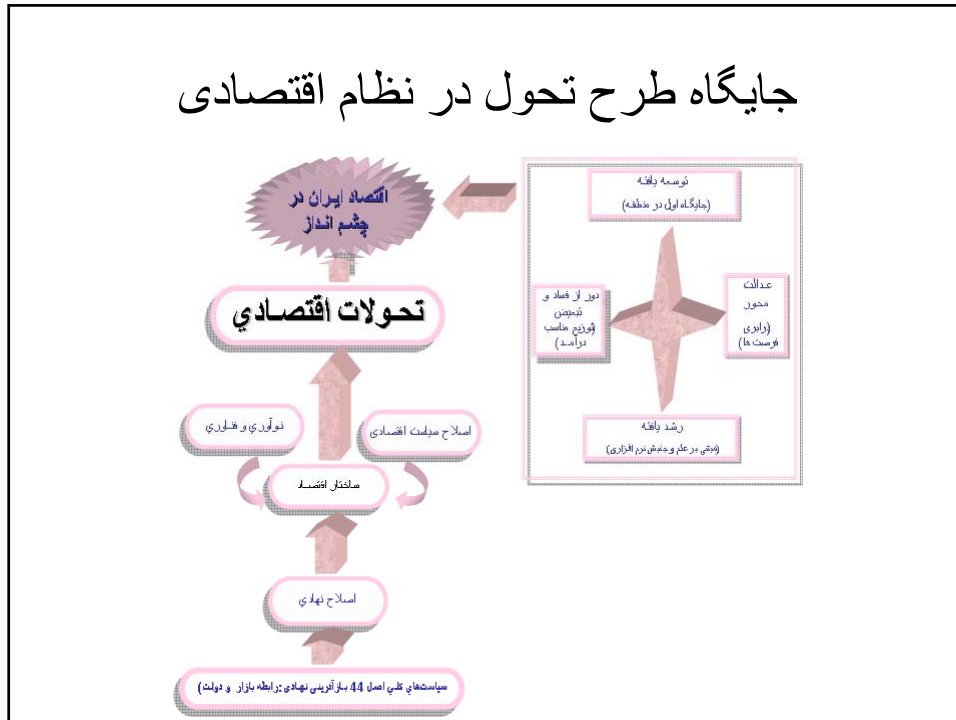

اهداف طرح تحول اقتصادی

- ❖ تحقق بخشیدن به چشم انداز بیست ساله
- ❖ جبران فاصله واقعیتها ی امروز با اهداف چشم انداز
- ❖ اصلاح ساختارها بر مبنای سیاستهای کلی اصل ۴۴

□ روش برنامه تحول: تاکید بر حوزه های کلیدی (هفت حوزه)

جایگاه طرح تحول در نظام اقتصادی

مشکلات ساختاری اقتصاد ایران

(۱) کندی و نوسان رشد اقتصادی :

- اتکا به درآمد های نفتی به جای تکیه بر نوآوری و بهره وری

(۲) تورم بالا :

- وابستگی به درآمد نفتی، افزایش حجم نقدینگی، تورم وارداتی

(۳) نابرابری توزیع درآمد:

- مشکلات ساختاری، تورم، فساد اقتصادی

طرح هدفمند کردن یارانه ها (اصلاح قیمت ها)

- ❖ اصلاح قیمت فرآورده های نفتی بر مبنای قیمت های فوب خلیج فارس (هزینه فرصت)
- ❖ اصلاح قیمت گاز بر مبنای قیمت گاز طبیعی صادراتی (هزینه فرصت)
- ❖ اصلاح قیمت برق، آب، و سایر کالاها و خدمات اساسی بر مبنای قیمت تمام شده
- ❖ مالیات بر مصرف انرژی برای مدیریت نوسان قیمت‌های بین المللی

طرح هدفمند کردن یارانه ها (هزینه کردن وجوه حاصل از اصلاح قیمتی)

- ❖ وجوه حاصل از اجرای این قانون به شرح زیر هزینه میشود :
- (۱) تا ۶۰ درصد به صورت الف- کمک مستقیم ب- تامین اجتماعی ج- سایر امور مربوط به هدفمند کردن یارانه ها
- (۲) تا ۱۵ درصد به صورت الف- سرمایه گذاری ب- کمک های بلاعوض ج- یارانه سود تسهیلات بانکی
- (۳) تا ۲۵ درصد صرف جبران آثار اجرای طرح بر اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای

اصلاح قیمت‌ها و نظام بازار

- ❖ اصلاح قیمت الزاما به معنی پذیرفتن نظام بازار نیست
- ❖ در طرح هدفمند کردن یارانه هادولت قیمت تعیین میکند نه بازار
- ❖ در قیمت گذاری کالاهای یارانه ای بازار نقش فعالی ندارد
- ❖ ملاک تعیین قیمت همچنان اراده دولت است و نه مکانیسم بازار

وجوه حاصل از اصلاح قیمتی

- ❖ قیمت در بازار دو طرف بیشتر ندارد : خریدار و فروشنده
- ❖ دولت می تواند از معاملات مالیات بگیرد اما نمی تواند مدعی سهمی از قیمت شود
- ❖ در اقتصاد بازار بنگاههای دولتی زیر مجموعه اداری دولت تلقی نمی شوند

نقد علمی از سیستم یارانه ای

- ❖ خدشه در قیمت‌های نسبی به علت اطلاع رسانی نادرست در باره کمیابی منابع
  - ❖ تخصیص نا کارآمد منابع کمیاب به علت اطلاعات نادرست
  - ❖ کاهش توان تولیدی و اتلاف منابع به علت سیستم یارانه ای
  - ❖ کمک های اقتصادی باید بیرون از مکانیسم بازار صورت گیرد
- لایحه هدفمند کردن چنین هدفی را دنبال نمی کند

تبعات اجرای طرح تحول

- ❖ تداوم اقتصاد دولتی: تخصیص منابع بر اساس تصمیمات متمرکز دولتی
- ❖ تغییر سیاستهای اقتصادی در جهت تمرکز بیشتر و کنترل نظارتی کمتر
- ❖ تناقض با سیاستهای کلی اصل ۴۴ : بنگاههای تولید کننده انرژی قابل واگذاری نخواهند بود
- ❖ به علت ناکار آمد تر شدن اقتصاد ملی ،اهداف چشم انداز دور از دسترس خواهند شد

تاثیر اجرای هدفمند کردن یارانه ها

❖ بنگاههای تولید کننده کالاهای یارانه ای : توان مالی بهبود نمی یابد

❖ بنگاههای مصرف کننده کالاهای یارانه ای : افزایش هزینه های تولید

❖ خانوارها : افزایش سهم بودجه ای کالاهای یارانه ای

□ اثر تورمی : اثر واقعی ندارد فقط ممکن است از طریق انتظارات، پتانسیل تورمی را بالفعل کند